

Pogorica, 6. maj 2026. godine

IZVJEŠTAJ

o učešću ministra energetike i rudarstva mr Admira Šahmanovića na Poslovnom forumu Inicijative Tri mora, Dubrovnik, Republika Hrvatska, 28 - 29. april 2026.

Ministar energetike i rudarstva, mr Admir Šahmanović je na poziv ministra vanjskih i evropskih poslova Republike Hrvatske, Gordana Grlića Radmana, učestvovao na Poslovnom forumu Inicijative Tri mora, koji se održao u periodu od 28 – 29. aprila u Dubrovniku, Republika Hrvatska. Poslovni forum se odražao paralelno sa 11. Samitom Inicijative tri mora, okupivši više od 1.200 učesnika, među kojima su bili vladini zvaničnici, poslovni lideri, investitori i predstavnici međunarodnih finansijskih institucija.

Domaćin događaja bila je Hrvatska, kao zemlja koja trenutno predsjedava Inicijativom tri mora (predsjedavanje preuzela 2025. godine) a skup je naglasio rastući strateški značaj saradnje prostora između Baltičkog, Jadranskog i Crnog mora. Forum je bio fokusiran na ključne sektore kao što su transport, energetika, digitalna infrastruktura kao i finansije, uz akcenat na jačanje energetske sigurnosti i razvoj strateških projekata povezivanja.

Otvarajući ovogodišnji Poslovni forum, ministar vanjskih i evropskih poslova **Gordan Grlić Radman** poručio je da Inicijativa tri mora više nije samo regionalni projekat, već ključni faktor evropske bezbjednosti i ekonomije. On je podvukao da je energetika postala pitanje sigurnosti, dok fokus na projekte vrijedne stotine miliona eura, naglasivši da su privatne investicije postale ključ i pokretač saranje.

Poslovni forum otvoren je panelom „*Tri mora i geografska strategija Evrope*”, kojim je moderirao **Karel Lano** (*Karel Lanno*), izvršni direktor briselskog Centra za evropske politike (Center for European Policy Studies - CEPS). Učesnici panela su bili visoki zvaničnici, EU komesarka **Dubravka Šuica**, predsjednik Parlamenta Estonije, **Lori Husar** (*Lauri Hussar*), ministar unutrašnjih poslova R. Hrvatske, **Davor Božinović** kao i državna podsekretarka za politička pitanja Sjedinjenih Američkih Država (SAD) **Alison Huker** (*Allison Hooker*). Panelisti su analizirali prilagodljivost evropskog prostora novim izazovima, zaključivši da je trenutna geopolitička situacija pozicionirala ovaj samit kao jedan od ključnih događaja na svjetskoj političkoj sceni. Tokom panela istaknuta je važnost Inicijative tri mora, kako za ekonomsku tako i za energetske sigurnost i stabilnost.

Na panelu posvećenom Jadransko-jonskom koridoru, kojim je moderirala ambasadorka **Romana Vlahutin**, pored ministra energetike i rudarstva Crne Gore,

Admira Šahmanovića, panelisti su bili i potpredsjednik Vlade i ministar finansija Slovenije, **Klemen Boštjančič**, poslanica u Evropskom parlamentu, članica Odbora za transport i turizam (TRAN), **Nikolina Brnjac** kao i ministar energetike i životne sredine Grčke, **Stavros Papastavrou**.

Jadransko-jonski koridor povezuje Srednju Evropu i Zapadni Balkan sa Mediteranom i globalnim pomorskim, energetske i digitalnim koridorima, ali je i dalje ograničena nepotpunom infrastrukturom, regulatornom rascjepkanošću i nedovršenim procesom integracije Zapadnog Balkana u Evropsku uniju. Panelisti su diskutovali o tome šta je potrebno za integrisanu jadransko-jonsku ekonomsku zonu — i koje su odluke neophodne da bi se to ostvarilo.

Ministar **Admir Šahmanović** je naglasio važnost neophodnog preuzimanja konkretnih koraka na regionalnom nivou kako bi osigurali jaču povezanost, investicije i energetske sigurnost. S tim u vezi, apostrofirao je da je Crna Gora spremna za investicije i kapitalne energetske projekte, posebno imajući u vidu da se ubrzo očekuje zatvaranje pregovaračkog poglavlja 15 – Energetika, što svjedoči da je nacionalno zakonodavstvo usklađeno s evropskim u ovoj oblasti. Osvrnuo se i na aktivnosti koje Ministarstvo energetike i rudarstva pokrenulo u dijelu modernizacije energetske sektora kao i sprovođenja energetske tranzicije. Konstatovao je da je energetika oblast koja se stalno mijenja te da te promjene zahtijevaju brze reakcije i još brže odluke. Zaključio je da regionalna saradnja nije samo opcija nego i neophodnost kako s aspekta važnosti Jadransko-jonski gasovoda, tako i u pogledu svih drugih aktivnosti u dijelu energetike.

Nikolina Brnjac se osvrnula na važnost novog Višegodišnjeg finansijskog okvira EU 2028–2034, vrijednog gotovo 2 milijardi eura, kao ključnog okvira za podršku strateškim, prekograničnim i velikim infrastrukturnim projektima u okviru Inicijative. Dodatno, govorila je i o važnosti Instrumenta za povezivanje Evrope (Connecting Europe Facility – CEF) i o njegovoj ulozi u finansiranju projekata Inicijative tri mora. CEF će, prema predlogu Komisije, biti vrijedan 81,4 milijarde eura, što je veliko povećanje u odnosu na 33,7 milijardi eura u tekućem budžetskom periodu 2021–2027. Od toga je 51,5 milijardi eura namijenjeno za saobraćaj, uključujući rekordnih 17,6 milijardi eura za vojnu mobilnost, dok je 29,9 milijardi eura predviđeno za energetiku.

Takođe, istakla je i važnost Evropskog fonda za konkurentnost (ECF), najvažnijeg programa novog Višegodišnjeg finansijskog okvira usmjerenog na globalnu konkurentnost Evropske unije (EU), koji zajedno sa komplementarnim programom Horizont Evropa i Inovacionim fondom ima budžet od oko 450 milijardi eura. Stoga je istakla da je u okviru ECF-a više od 26 milijardi eura namijenjeno za čistu tranziciju i dekarbonizaciju evropske industrije, a oko 51,5 milijardi eura za digitalno liderstvo, te više od 125 milijardi eura za otpornost i sigurnost.

Potpredsjednik Vlade i ministar finansija, **Klemen Boštjančič**, istakao je finansiranje kao jednu od glavnih prepreka u realizaciji velikih projekata. On je ukazao na to da ključni izazov predstavlja jaz između javnih sredstava i privatnog institucionalnog kapitala, koji je neophodan regionu. Naglasio je da se kod strateških infrastrukturnih

projekata sa jasnim ekonomskim potencijalom svi istorijski izazovi moraju staviti po strani, kako bi fokus ostao isključivo na ekonomskom razvoju.

Ministar **Papastavrou** je akcentovao vodeću ulogu energetike u savremenom povezivanju regiona. On je ukazao na to da zajednički napori i infrastrukturna uvezanost predstavljaju jedini put ka izgradnji potpuno sigurnog energetskog sistema.

*Takođe, na marginama **Biznis foruma, 28. aprila 2026. godine, ministar Šahmanović sastao sa ministrom gospodarstva Republike Hrvatske, Antom Šušnjarem kao i sa ambasadorom Sjedinjenih Američkih Država (SAD) u Zagrebu, Nikol MekGrou (Nicol MccGrow). Sastancima su ispred Ministarstva energetike i rudarstva prisustvovala i generalna direktorica Direktorata za naftu i gas, Zorana Sekulić i samostalna savjetnica I u Direktoratu za naftu i gas, Nikolina Goranović.***

Tokom bilateralnog sastanka sa ministrom gospodarstva, **Antom Šušnjarem, Šahmanović** je pozdravio dosadašnje tradicionalno dobre odnose sa Republikom Hrvatskom. Osvrnuo se na trenutne aktivnosti koje sprovodi Minsitarstvo energetike i rudarstva, na G2G ugovore koji su potpisani o saradnji sa Mađarskom, Francuskom kao i UAE. Takođe, kada je u pitanju evropska agenda, upoznao je da Crna Gora treba uskoro da zatvori pregovaračko poglavlje 15 – Energetika, time će se potvrditi potpuna usklađenost nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU u ovoj oblasti. Osvrnuo se i na trenutni energetska miks kao i planove kada je u pitanju razvoj sektora obnovljivih izvora energije u Crnoj Gori. Na toj liniji istakao je, da su crnogorska nacionalna elektroenergetska kompanija, **Elektroprivreda Crne Gore (EPCG)** i kompanija **Masdar** iz Ujedinjenih Arapskih Emirata, postigle dogovor o osnivanju zajedničkog preduzeća u cilju razvoja velikih projekata iz oblasti obnovljivih izvora energije u Crnoj Gori. Podsjetio je i na aktivnosti koje se odnose na pokretanje procesa povezivanja domaćeg tržišta električne energije sa italijanskim tržištem, nastavak aktivnosti na realizaciji druge žile podmorskog kabla prema Italiji, kao i intenziviranje investicija u prenosnu mrežu i nove energetske kapacitete. Dodatno, upoznao je o saradnji sa komapnijom JERA i izradi Studije izvodljivosti za LNG terminal i gasnu elektranu snage do 500 MW. Osvrnuvši se na Jadransko-jonski gasovod, informisao je o saradnji s Ambasadorom SAD, u dijelu intenziviranja aktivnosti na realizaciji projekta kao i intencijama potpisivanja Zajedničke deklaracije o Jadransko-jonskom koridoru, od strane zemalja učesnica.

Dodatno, predložio je uspostavljanje saradnje kada je u pitanju izgradnja interkonekcije sa Hrvatskom.

Ministar **Šušnjar** je izrazio spremnost za jačanje saradnje u oblasti energetike. Pozdravio je predlog o mogućoj interkonekciji elektroenergetskih sistema kao i jačanju saradnje u dijelu Jadransko-jonskog gasovoda.

Na sastanku sa ambasadorom Sjedinjenih Američkih Država (SAD) u Zagrebu, **Nikol MekGrou (Nicol McGrow), Šahmanović** je upoznao o saradnji sa Ambasadorom SAD u Crnoj Gori, i namjeri potpisivanja Zajedničke deklaracije o Jadransko-jonskom koridoru, kao inicijativi koja je proistekla na Transatlantskom samitu o energetske bezbjednosti gasa, koji je održan u Vašingtonu, u februaru 2026. godine. Dodatno, informisao je o aktuelnostima kada je u pitanju energetska sektor Crne Gore i budućim

planovima u ovom dijelu. Izrazio je snažno interesovanje za produbljivanje saradnje kroz postojeći ekonomski dijalog, kao i u susret potpisivanju Government-to-Government sporazuma između Crne Gore i Sjedinjenih Američkih Država.

Pored toga, Ambasadorica **Mekgrou** predstavila je „**Trump Peace Pipelines Framework**”, strateški energetska i geopolitički koncept koji predviđa izgradnju dodatne infrastrukture za prirodni gas. Cilj ove inicijative je povećanje uvoza američkog tečnog prirodnog gasa (LNG) u Evropu, čime bi se značajno unaprijedila energetska sigurnost regiona. U tom kontekstu, Crna Gora je pozvana da se pridruži inicijativi. Na kraju, iskazana je spremnost za investiranje u turističku infrastrukturu, sa posebnim fokusom na razvoj golf terena.

Sagovornici su ocijenili da postoji značajan prostor za dalje unapređenje partnerstva i realizaciju konkretnih investicionih projekata koji mogu doprinijeti ekonomskom razvoju Crne Gore, dodatnom jačanju energetske sektora i snažnijem regionalnom pozicioniranju države.